

Zápis z obhajoby disertační práce

Student: Mgr. Štěpán Drahokoupil

Identifikační číslo studenta: 82697198

Studijní program: Politologie

Studijní obor: Politologie

Název disertační práce: „Od občanské k politické participaci: nestraničné politické subjekty v komunální politice v kontextu antistraničných postojů, nepolitické politiky a kartelizace politických stran“

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: PhDr. Radek Buben, Ph.D.

Oponenti: Ing. Václav Bubeníček, Ph.D., doc. PhDr. Michel Perottino, Ph.D.

Datum obhajoby: 12. 9. 2019

Místo obhajoby: ÚPOL, FF UK, Praha

Termín: řádný

Předseda komise: doc. PhDr. Ing. Milan Znoj, CSc.

Členové komise: Mgr. Jan Bíba, Ph.D.; PhDr. Radek Buben, Ph.D.; PhDr. Jan Bureš, Ph.D.; Mgr. Martin Štefek, Ph.D.

Přítomní: Martin Štefek, Milan Znoj, Jan Bureš, Jan Bíba, Radek Buben, Václav Bubeníček

15:00 Předseda komise Milan Znoj zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty.

15:01 Školitel seznámil přítomné stručně s průběhem doktorského studia a s hodnocením disertační práce.

15:04 Student vyložil teze své disertační práce. Sděлил zejména: nejprve uvedl teoretickou motivaci, kterou bylo prozkoumat rostoucí podíl lokálních politických uskupení ve volbách v ČR a zhodnotit jejich demokratický potenciál pro straničskou soutěž. Podrobně osvětlil koncepty, které využil při výzkumu. Popsal postup práce a představil svá zjištění, včetně kvantifikace úspěšnosti nestraničných uskupení v rámci statutárních měst. Nejenže se potvrdila teze, že čím je větší město, tím méně jsou tato uskupení úspěšná (s výjimkami), ale práce osvětlila procesy, které na různých úrovních komunální politiky vedou k úspěšnosti nestraničných sdružení. Přínosem byla zejména analýza statutárních měst, kde se potvrdily podobné tendence.

15:27 Oponent Václav Bubeníček seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položil tyto otázky: Může být

občanský aktivista současně i politikem? V jakých situacích může docházet ke střetu činností či zájmů obou rolí, případně ke kompromitaci některé z nich (v případě volby „dvoukolejné strategie“, o které píšete ve své práci)? Podle jakých indicií jste v případě Brna a Prahy 10 došel k závěru, že u hlavních aktérů jsou patrné prvky kartelizace politických stran? Je možné uvažovat o aplikaci teorie kartelové strany i v případě místních uskupení a proč?

15:40 S posudkem oponenta doc. Michela Perottina seznámil přítomné dr. Martin Štefek; závěrem posudku bylo, že oponent doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě.

15:43 Student reagoval na posudky oponentů a jejich výtky. Student reagoval na výtku ohledně pětiprocentní klauzule vysvětlením logiky svého postupu. Na výtku ve věci citací z rozhovorů, které hojně uváděl, uvedl, že jeho cílem bylo dát větší prostor přímým respondentům. Zodpověděl též otázky dr. Bubeníčka, zejména vysvětlil, kde vidí fenomén kartelizace politických stran v případech Prahy 10 a Brna.

15:53 Předseda komise zahájil diskusi.

V následné diskusi vystoupil:

Martin Štefek uvedl otázky, jež v něm práce vyvolává. Jak sami aktéři vnímají přechod od spolkové či komunitní k politické činnosti? Nevnímají ji od začátku jako bytostně politickou? Máte hypotézu, jak (a jestli jinak) vnímají přechod do politiky xenofobní spolky?

Student v odpovědi poukázal na to, že se respondenti občas vnímají jako politici, někteří ano, někteří se k tomu označení nehlásí, protože je vnímáno negativně veřejností. A poukázal na některé typologie takového chování, jež v práci odhalil. U xenofobních uskupení je otázka, nakolik probíhá jejich cesta do politiky obdobně, mohla by být výrazně jiná (odštěpení od tzv. tradičních stran, lokální podnikatelé apod.).

Milan Znoj: Havlovská inspirace je nosná, má nicméně svá úskalí. Vystává otázka, co s sebou nese občanský aktivismus na celostátní úrovni, kde také probíhají jiné procesy než u politických stran. Mělo by to být jedním z témat výzkumu.

Jan Bureš: Zajímavá je otázka dalšího vývoje – jak se uskupení vyrovnávají s politickou zodpovědností, kterou najednou mají. Bylo by zajímavé toto dopracovat, reflektovat politickou praxi.

Student reagoval na připomínky. Zmínil tendenci zkoumaných uskupení postupně přijmout tradiční mechanismy zastupitelské politiky, nicméně zdůraznil, že nová hnutí skutečně realizují

větší otevřenost, jiný styl komunikace (otevřenost, sociální sítě), jakkoli může dojít také k jakémusi „vystřízlivění“, když noví zastupitelé/starostové zjišťují, jaké jsou jejich reálné možnosti.

16:16 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala tajně. Počet členů komise 5 – přítomno členů komise 5 – kladných hlasů 5. Práce byla klasifikována známkou „prospěl“.

Zapisovatel: Adéla Špínová

